

سوال

من مقالات و نوشته‌های گوناگونی را درباره تراشیدن ابروها (نمص) به اضافه دیگر جاهای بدن را خواندم، اما می‌خواهم توضیح دهید که آیا این به هر نوع تراشیدنی برمی‌گردد؟ ابروهای من خیلی پرپشت هستند و لازم است آن را قیچی کنم؛ آیا کم کردن آنها با قیچی جایز است؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

ما اینجا سخن اهل علم درباره حکم برداشتن از ابروها و بقیه موهای بدن را نقل می‌کنیم:

شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - می‌گوید: «برداشتن از موهای ابرو اگر با کندن مو باشد همان نمص است و پیامبر - صلی الله علیه وسلم - کسی را که مویش را برمی‌دارد و انجام دهنده این کار را لعن نموده و این از گناهان کبیره است و زن را مخصوصاً نام برده زیرا معمولاً زنان برای زیبایی چنین می‌کنند هر چند اگر مرد هم این کار را انجام دهد ملعون است همانطور که زن مورد لعن قرار می‌گیرد و العیاذ بالله.

و اگر بدون کندن باشد مانند کوتاه کردن با قیچی یا تیغ، برخی از علما بر این نظر هستند که این نیز مانند کندن است زیرا تغییر خلقت الهی است، بنابراین تفاوتی میان اینکه کندن باشد یا قیچی کردن یا تیغ زدن نیست و این قول بدون شک به احتیاط نزدیکتر است، بنابراین انسان - چه مرد و چه زن - باید از این کار دوری کند». (فتاوی علماء البلد الحرام: ۵۷۷).

در فتاوی کمیسیون دائم (۱۹۶/۵) این سؤال آمده است:

دختری کم سن و سال ابروهای بسیار پرپشتی دارد که چهره‌اش را تقریباً بد کرده و این دختر مجبور شده برخی از اماکن را که بین دو ابرو فاصله می‌اندازد بتراشد و بقیه را کمتر کند تا آنکه قیافه‌اش برای شوهرش قابل قبول شود...

کمیسیون دائم چنین پاسخ دادند:

«تراشیدن یا کم کردن ابرو جایز نیست؛ زیرا این همان نمص است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - انجام دهنده‌اش یا کسی که برایش انجام دهد را نفرین کرده است، بنابراین لازم است که برای آنچه گذشته توبه و استغفار کنید و در آینده از

این کار دوری نمایید».

و همچنین در همین فتاوا (۱۹۵ /۵) آمده است:

«نمص: یعنی برداشتن از موی ابروها که این جایز نیست؛ زیرا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - نمص شونده و نمص کننده را لعنت نموده و برای زن جایز است مویی که در صورتش هست یا موی پاها و دستها را بردارد».

حدیث لعن زنی که نمص می‌شود و زنی که نمص را برایش انجام می‌دهد را بخاری (۴۸۸۶) و مسلم (۲۱۲۵) از عبدالله بن مسعود - رضی الله عنه - روایت کرده‌اند.

خلاصه آنکه برداشتن از موی ابرو چه با تراشیدن یا قیچی کردن حرام است و برداشتن از دیگر موها مانند موهای دست و پا جایز است و همینطور برداشتن بین دو ابرو [نیز جایز است] زیرا در «فتاوی اللجنة الدائمة» (۱۹۷ /۵) آمده است:

سؤال: حکم اسلام درباره برداشتن موی بین دو ابرو چیست؟

پاسخ:

«کندن آن جایز است زیرا جزء ابروها نیست».

والله اعلم.